

godina našeg mladomisničkog zanosa. Na više načina proteklih 40 godina padala nam je na pamet poruka *Ulazne pjesme* Uskrsnog ponedjeljka: "Uveo vas je Gospodin u zemlju kojom teče mlijeko i med da Zakon Gospodnji bude uvijek u vašim ustima, Aleluja!" (Izl 13, 5.9). Tu je *Ulaznu* izvodio svečanim koralnim napjevom Zbor bogoslova (Schola cantorum) u Makarskoj pod ravnanjem drage uspomene maestra o. fra Anđelka Milanovića. Srž svećeničke službe u sebi nosi poziv na nasljedovanje i posebno prijateljstvo s Isusom Kristom. Biskupove riječi na ređenju duboko su se urezale u naše duše: "Budi svjestan onoga što radiš, u djelo provedi ono što obavljaš...Pazi da što čitaš vjeruješ, što vjeruješ učiš, a što druge učiš to i živiš" (Obred svećeničkog ređenja).?

1. OSVRT NA 40. GODIŠNJE SVEĆENIČKO SLUŽENJE

Da smo postali i ustrajali u primljenom svećeništvu najprije trebamo zahvaliti Bogu, što nas je pozvao na tu službu a jednako tako što nas je do danas vodio, pratio i snagom milosti podupirao. Osim Boga treba zahvaliti i svima koji su utkali dio sebe da se ostvari naše svećeništvo. To su najprije naši roditelji koji su se svi već preselili u vječnost, naši župnici, naši odgojitelji u sjemeništu, novicijatu i u teologiji, kao i mnoga braća u zajednici s kojima smo kasnije živjeli i djelovali.

Velik je broj onih od kojih smo primali i koji su nas zadužili. Ipak najvažniji dar i rad bio je s Božje strane i naša suradnja s primljenim milostima koje u nama poticala majčinska ljubav Bogorodice. Stoga je prigoda da se osvrnemo na proteklih 40 godina našeg svećeništva i zahvalimo Bogu radi dobra koje smo od njega primili i s njegovom pomoći u životu ostvarili i ujedno je ovo prigoda i iskrenog priznanja vlastitih propusta, razočaranja i frustracija koje su nas u proteklim godinama svećeništva pratili.

Kroz naš svećenički život, a tako i za njegovu pripremu, prošle su mnoge drage i vrijedne osobe. Teško ih je sve poimence nabrojiti imenom, ali su one duboko urezane u naša srca jer je svaka od njih doprinijela ostvarenju našega svećeništva na svoj način. Naši su odgojitelji i profesori uglavnom na drugom svijetu, ali su se radovali što su na nas prenijeli dio sebe i produžili navještaj evanđelja preko nas. Mnogo se toga dogodilo i promijenilo kroz proteklih 40 godina našeg svećeništva kako u Crkvi tako i u društvu; tradicionalni kršćanski znakovi su izbljedili, ali je na drugoj strani došlo do obnovljene potrebe za duhovnošću. U mnogo čemu se promijenio položaj i način svećeničke službe. Kad smo postali svećenici, misa

je još bila na latinskom jeziku, iako je Drugi vatikanski sabor već završio veći dio svojih dokumenata među kojima je kao prvi upravo bio o svetoj liturgiji *Sacrosanctum concilium* (4. XII. 1963.) za pontifikata Pavla VI. Zdušno smo se spremali da pobožno i dostojanstveno otpjevamo i proslavimo prvu sv. misu na latinskom jeziku. Tonovi misnih melodija odzvanjali su s harmonija i glasovira svakoga dana. Živjeli smo u očekivanju obnove koja se trebala ostvariti u Crkvi i bili na vratima velikog rada na njivi i vinogradu Gospodnjem. Radom II. vatikanskog sabora rasli smo u spoznaji bitnoga i mijenjanju potrebnoga. Plodovi su bili na pomolu i dah dobrog pape Ivana XXIII. zahvatio je Crkvu otvaranjem sabora, a njegov nasljednik na Petrovoj Stolici Pavao VI. zdušno je i ustrajno nastavio započeti put obnove i saborskih zasjedanja. Vrata i prozori Crkve široko su se otvarali, ali to nije bio potres ili propuh nego ispunjenje mnogih svjesnih ili nesvjesnih očekivanja i zahtjevne obnove da se nepotrebno otkloni, a potrebno učvrsti. Ono što je sabor u svojih 16 dokumenata donio, pomnjlivo smo pratili. To je bila pokretačka snaga naših završnih godina teološkog studija u Makarskoj. To nije bio kruti sustav spekulativnih zasada koji su nam naši profesori nudili, nego je bila više vjera i teologija kao živa predaja uvijek svježeg izvora koji je dolazio iz Sv. pisma i teoloških premisslanja. Svjedočanstvo života naših profesora bilo je ipak najbolji pokazatelj kojim putem trebamo krenuti kad počnemo orati njivu Gospodnju, kojoj je trebalo odvažno pristupiti. Bili su to ljudi vjere, ljubitelji Crkve i svoje zajednice, posjedovali su iskonsko crkveno služenje. To su u svakom slučaju htjeli pokazati i prenijeti na nas svoje studente koji će, kad njih Gospodin pozove, po poslanju Crkve nastaviti dalje rad na njivi Gospodnjoj.?

2. ULAZAK U SVEĆENIČKI ŽIVOT

Nakon sabora miješala se ponekad unutarnja obnova s vremenitim pokretima koji su se napajali na drugim izvorima. Susret s religioznom i političkom stvarnošću na terenu bio je neobičan. Kruti, militantni komunizam sa svojim ateiziranim nazorom na svijet, otvarao nam je oči svakodnevne zbilje u kojoj se trebalo boriti za uzvišene ideale ljudskih i kršćanskih sadržaja. Našli smo se pred negativnim mentalitetom koji se uvlačio i u stavove i u ponašanje samih kršćana a koja su oprečna mjerilima evanđelja. Poteškoće nisu bile malobrojne ni lagane. Dok su na Zapadu studentski pokreti donosili i borili se za mnoge promjene, u našim krajevima dolazilo je do nekog otapanja krutog komunizma

koji je ipak pokušao biti human, ali nije uspijevao. Tada se mnogo očekivalo, ali se želje nisu ispunjale. Naprotiv, u vanjskom ozračju nastali su teži dani i osuda pokreta i mnogih ljudi. Naše su crkve postajale praznije a klima oštrija. Vjetar nam je puhao u lice i često ledio srce. Protivni vjetrovi zaustavljali su naš hod i otežavali naš rad. Bilo je trenutaka umora, premišljanja kako i na koji način ići dalje. Uza sve to sveprisutna sila Božja i zaštita nad nama je bdjela.

Pa ipak, svaki je od nas u tim teškim godinama svoga puta išao dalje. Naš je hod ostao zajedno, svijest dubokog međusobnog zajedništva poticao nas je da se često sastajemo i uzajamno pomažemo. S psalmistom smo pjevali: "Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća zajedno živjeti" (Ps 133(132) 1). Nismo prekidali odnose ni s onima koji su napuštali svoje svećenstvo u našoj okolini, a među njima se, nažalost, kasnije našao i jedan naš kolega. Sve nas je to pogađalo, ali mu nismo mogli pomoći. Većina je naših kolega postala vrijednim župnicima koji nisu gradili ili popravljali samo materijalne crkve, a to su obilato i ustrajno nadčovječnom snagom činili u općoj oskudici i siromaštvu. Zanosa i ljubavi nije nedostajalo da se popravljaju kuće Gospodnje. Ipak najvredniji i najuzvišeniji zadatak su izvršavali: izgrađivali su živu Crkvu, župske zajednice i njezine pojedine članove. Bili su u istinskoj školi svoga učitelja Krista i u školi Asiškog zanesenjaka Franje, obnovitelja crkava i Crkve svojega vremena. To su, nažalost, morali činiti u najvećoj mjeri sami, jer nisu imali suradnika ili suradnica, a ako im je netko pomagao, znamo da su postajali meta progona ondašnje vlasti. Za to vrijeme možemo kazati da je svećenik bio učitelj, pastir, graditelj, zvonar i sakristan. Sam često na vjetrometini koja je bila u svemu oskudna da se zaštititi od protivnih nasrtaja i opasnih procjena.

U to se vrijeme trebalo osposobljavati i teološki osvježavati na teološko-pastoralnim tečajevima, regionalnim sastancima na koje su pozivani vrijedni i poznati teološki stručnjaci koji su nam pomagali u teološkoj formaciji da se mognemo susretati s nadolazećim problemima agresivnog komunizma i ateiziranog društva i pokazati novo lice Crkve za njezino opće dobro a navlastito tražiti metode primjerenog navještaja evanđelja, jer smo prihvatili dužnost da vjernike poučavamo ono što ih izvodi na Božji put. Iz te je borbe Crkva izišla kao pobjednica zahvaljujući Bogu i upornosti, odvažnosti i duhovnoj snazi njezinih članova. Naš život postajao je veliki dio žrtve mnogih ljudi našega vremena. Providnost nas je uglavnom oslobodila ipak najtežih iskušenja što moramo zahvaliti mnogim znanim i neznanim osobama koje su nam ulijevale duboku i osnovnu istinu o svećeništvu. I mi smo u pojedinim časovima bili

u napasti da s Ilijom prorokom reknemo: "Već mi je svega dosta, Gospodine, uzmi moj život!" (1 Kr 19, 4).

Naša je kolona išla naprijed. Bilo nas je na raznim stranama, ali uvijek upregnuti za dobro svih ljudi. Jednog je od nas Gospodin već pozvao u vječnost.² Većina još ore njivu Gospodnju i često iznad svojih snaga za izgradnju kraljevstva Božjega. Mi nismo – to je bjelodano jasno i nama i drugima, što se dobro vidi a još bolje to dobro sami osjećamo - više mladi. Ne možemo više ići ukorak s ritmom zahtjeva rada i vremena. Samo nas još može provincijal i njegovi savjetnici zadržati neko vrijeme na nekoj službi, ako je komu Gospodin dao jaču snagu i bolje zdravlje. U svoje vrijeme popunili smo velike praznine koje su vapile za svećenikom u onim godinama našega ređenja. Vinograd je Gospodnji bio zapušten, neobrađen, u mnogo čemu ga obuzeo korov poratnih neprilika i iskušenja koje je osjećalo nezaštićeno stado. Trebalo je zasukati rukave na duhovnom i materijalnom planu rada i zalaganja, izići na putove svijeta i naviještati Krista i njegovo evanđelje.

3. KAKO DALJE?

Ne možemo tvrditi kako je zadnjih 40. godina vrijeme bilo mirno i spokojno. Ni danas se ne nalazimo u mirnim vodama gdje nema valova i krutih udaraca, ali na drugi način. Mi živimo ne samo crkveno nego smo dio svega onoga što se oko nas događa, velikih i dubokih promjena u društvu i u Crkvi. Takav je bio put naroda Božjega u povijesti a takav će biti i u budućnosti. Iako je bilo poteškoća, časova i napetosti, a malo mira, trebalo je ići, kročiti naprijed, s nadom koja se uvijek nije lako pomaljala na našim obzorima. Gospodin je vodio korake naše na put mira. Kroz protekle godine svećeništva otkrivali smo čovjeka kao osobu, čovjeka stvorenje Božje i sva njegova djela. Zato je naš jubilej zaista temelj zahvale za sve što smo kroz ovo 40. godina primili i što smo mnogim ljudima uspjeli pružiti. Kad se osvrnemo na prošlost, ona nam pomaže da se na njoj ne zaustavimo nego pogled bacimo unaprijed. Kako ići dalje? Što će biti od Crkve općenito, od naše zajednice, što od redovničkih i svećeničkih zvanja? To nas pitanje ne ostavlja ni u kojem slučaju spokojnima. Ovaj naš 40. godišnji jubilej jest za svakog od nas povod obnove shvaćanja smisla i poslanja svećenika danas i sutra dokle nam Gospodin udijeli još vremena da mu možemo služiti. Znamo da je budućnost u Božjim rukama,

² Fra Ignacije Vugdelija (*Otok, 20. III. 1938.-†Split, 23. VI. 1997.).

i da drukčije djeluje na ljudska zbivanja nego čovjek. Ipak, postoji jedna bitna svećenička fizionomija koja se ne mijenja. Svećenik budućnosti mora sličiti Kristu, ništa manje njemu nalikovati od svećenika prošlosti ili današnjice. Kad je Isus živio na zemlji otkrio je definitivni lik svećenika, ostvario je ministerijalno svećeništvo u koje je prve uveo apostole, ono je trajno za sva pokoljenja. Svećenik budućnosti bit će u tom smislu nastavljatelj svećenika koji su u proteklim vremenima oživljavali Crkvu kvascem Kristove ljubavi i milosti. Danas se, a tako će biti i u budućnosti, svećenički poziv temelji na Kristovu svećeništvu i živjet će jedinstveno i trajno Kristovo svećeništvo, jer je ono određeno u Kristu ali se obnavlja u svim povijesnim razdobljima. Iz vlastite prakse smo vidjeli da biti svećenik može samo onaj tko se, dragovoljno, svjesno i velikodušno preda Kristu koji ga je pozvao. Svaki poziv na redovništvo ili svećeništvo nastao je kontemplaciji, u trenucima zajedništva i dubokog odnosa prijateljstva s Kristom. Taj odnos i prijateljstvo bili su ključ rješenja i životnih kušnja koje su dolazile. Svijet je i nas zvao i izazivao, ali smo mu se znali oduprijeti.

Svećenik je "dar i tajna", naslovio je svoju knjigu današnji papa kao svoju autobiografiju u prigodi svoga zlatnog svećeničkog jubileja. On nije želio u tančine opisivati svoj život nego je želio produbiti bit svećeništva. I mi možemo gledati svoje svećeništvo poput njega ili barem slično i kazati da je ono *dar i tajna*. Kod većine svećenika prevladava, uz neki teret, ipak radost i zahvalnost na pozivu i zvanju svećeništva. Poslije izbora svećeničkog poziva ne možemo sebi predstaviti ljepši poziv nego ovaj koji smo izabrali, iako nikad nećemo shvatiti potpunu tajnu takva izbora, jer znamo da Gospodin zove koga hoće, kako hoće i kad hoće. Kojim je mjerilom izabrao nas? Uvijek će naš svećenički poziv ostati *mysterium vocationis*- otajstvo poziva.

4. POGLED U BUDUĆNOST

Pitanje kakva je budućnost svećeničkog poziva koje sebi i zajednici postavljamo nije nepromišljeno pitanje jer se briga za budućnost svećenika stalno povećava. Nitko se ne bi smio začuditi pitanju: hoće li naše zajednice sutra ili do nekoliko godina imati dovoljno svećenika i redovničkih zvanja za poslanje koje ima u narodu? Hoće li na primjer laici doći i svećenike zamijeniti u mnogim zadaćama? U našoj se današnjoj Crkvi pokazuje nesigurnost kad se govori o biti i položaju svećenika. Nastaju čak mnoga pitanja: da li

nam trebaju još svećenici? Je li završilo vrijeme svećeničke službe? Što uopće znači biti svećenik danas?

Ne radi se o broju svećenika ni o konkretnom obliku svećeničkog služenja, iako je to veoma važno, koje se kroz zadnjih 40 godina dosta promijenilo. Iz nekadašnjeg cijenjenog društvenog i crkvenog položaja svećenika, svećenički je poziv danas postao više nutarnji nego vanjski poziv. Sabor je naglasio nutarnju svijest i naglasio opće svećenstvo vjernika i opću odgovornost svih. Sabor je uočio i upozorio na društvene promjene, na svijet koji je u trajnom i brzom mijenjanju, povećanu sekularizaciju i demokratizaciju i globalizaciju, odbacivanje temeljne kršćanske slike društva što je neke dovelo do široke i duboke krize identiteta, nesigurnosti i tome slično

110

Jasno je da ne smijemo gledati samo negativne pojave današnjice. Ima i pozitivnih svuda i na svim stranama. Toliki skromni i skriveni ljudi pokazuju snagu ljubavi prema Bogu, vjernost svim zahtjevima Gospodinova zakona koji i danas pokazuju uzor, snagu i radost evanđeoskog života. Sve što raste doduše ne buči, ne pravi sebi vanjske reklame, ali ide dalje i nameće se svojom vrijednošću. Možemo vidjeti da današnja ovostrana usmjerenost, izgradnja ovozemaljskog grada, sve manje usrećuje ljude i da se pitanje o Bogu kod mnogih ljudi, a posebno kod mladih, pojavljuje sve jače. Vjera je neočekivano ponovno u modi, iako ne uvijek u crkvenoj formi. Tu možemo gledati potvrdu činjenice da u čovjekovoj nutрини nije moguće izbrisati žeđ za Bogom i nadnaravi. Općenito nikad u Crkvi nije bilo toliko muškaraca i žena koji aktivno rade u župskim zajednicama i preuzimaju na se evangelizacijsku odgovornost. Naše su visoke teološke škole otvorile vrata laicima za studij teologije-pastorala kako bi spremili nove djelatnike na njivi Gospodnjoj. Naše kuće duhovnih vježba i traženja duhovnih sadržaja svakim danom sve više rastu. Našoj se zajednici nameće zahtjev da krene putem duhovnih sadržaja i oživi stare samostanske zidine novim dahom vjetra Duha Svetoga i da odgovori zahtjevu sadašnjeg trenutka. Možda u tom uvijek nije bilo dovoljno snage da se ta spasonosna ideja ostvari. Više smo pokazivali usmjerenja na vidljivo, materijalno, egzistencijalno u vidljivom svijetu, nego na duhovno koje daje osmišljenje svim etapama našega života. Neki su naši samostani više kuće tjelesnog, ljetnog odmora nego godišnjeg duhovnog osvježanja, a mogli bi postati oaze duhovnog strujanja i zahtjevne duhovne obnove.

Kod svećeničkih ređenja ili redovničkih zavjeta, kako vremenitih a još više svećanih, osjećali smo radost naroda Božjega radi toga da se jedan broj mladih ljudi spremno odaziva i odgovora

pozivu: "Pođite za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi!" (Mt 4, 19). Na nas se primjenjuju riječi Poruke sinodalnih otaca (1990.): "Vaše je djelo u Crkvi uistinu potrebno i nezamjenjivo. Vi podnosite teret svećeničke službe i svakodnevno stupate u dodir s vjernicima. Vi ste službenici Euharistije, djelateli Božjega milosrđa u sakramentu pomirenja, tješitelji dušâ, vidatelji svih vjernikâ u olujnim poteškoćama života".³ Ti mladi ljudi odlaze u zajednice da ljudima lome-pružaju kruh riječi i euharistijski kruh života. To su dva stola s kojih se hrani kršćanska duša. U usporedbi s većinom drugih europskih mjesnih crkava i redovničkih zajednica Bog je našoj zajednici u našem vremenu slao relativno velik broj novih svećenika, iako se taj broj zadnjih godina i kod nas smanjio. Pogađalo nas je da su neki posustali i nisu više mogli orati brazdu Gospodnju! Otiđoše, umoriše se, jer im je ponestalo ulja u svjetiljkama (usp. Mt 25, 3). Kako će biti u godinama koje dolaze? Morat ćemo sigurno i dalje računati na određeno opadanje. Opomena sv. Pavla i ovdje vrijedi za ustrajnost: "Nemojte se prilagođavati ovom svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!" (Rim 12, 2).

Pitamo se što moramo činiti? Sigurno da moramo biti budni i prepoznavati "znakove vremena", poslušati ih i tumačiti u svjetlu evanđelja i Crkve. Tako moramo ostati i biti vjerni primljenoj milosti i u svim promjenama našega poziva. Ono vanjsko što je danas u modi, sutra to lako može biti izvan mode. Jedina stalnost jest Isus Krist, On koji je "jučer i danas i zauvijek će biti isti" (Hebr 13, 8). I Crkva je, kod svih promjena svoga lika u svojoj biti i u svom poslanju u svim stoljećima, ista. Upravo radi toga, u konkretnom obliku naše zajednice, našeg redovništva, našeg apostolata i naše svećeničke službe može se mnogo toga na vani mijenjati, ali ono bitno ne smijemo nikada zaboraviti, ili, nažalost, zatajiti. Crkva je od svog Gospodina primila obećanje da će biti s njom: "Ja sam s vama u sve vrijeme do svršetka svijeta" (Mt 28, 20). On će joj dati – to je naše čvrsto uvjerenje – i u budućnosti bitnu strukturu koju je on sam ustanovio i kroz predaju vodio Crkvu tijekom povijesnih zbivanja. Ta nas nada hrabri, što ne znači da možemo biti bezbrižni. Pred sobom uvijek treba imati Krista vođu i njega slijediti.

Nada koja dolazi od vjere oslobađa nas od straha ali nas dakako ne oslobađa od rada: propovijedanja i svjedočenja. To možemo uspoređivati s potrebom koja nas potiče, ali ne mnogo. Tr̄ svećenik ne može ništa sam ostvarivati. Može i treba prije svega

³ "Poruka sinodalnih otaca Božjem narodu" (28. listopada 1990.), III.: u *L'Osservatore Romano*, 29-30. listopada 1990.

svjedočanstvom vlastitoga svećeničkog života pozivati mlade ljude, hrabriti i pratiti ih na njihovu putu. Ne znam da li u tom pravcu dovoljno radimo. Rad spada na cijelu zajednicu. Ako se cijela zajednica shvaća nositeljicom dušobrižništva, tada ona mora biti i nositeljica pastorala zvanja. U svom smo svećeničkom životu osjetili da su vjernici dolazili tražiti savjete ili su nam povjeravali svoje poteškoće i brige. Oni su očekivali ne samo odgovor na svoja pitanja nego riječ vjere. Slušali smo traženja i vapaje drugih jer smo bili svećenici srcem i dušom. Vjernici su bili razočarani ako nisu doživjeli svećenika kao vjernika nego kao službenika. Naprotiv, kad su u svećeniku prepoznali svjedoka vjere, bili su učvršćeni u svojim vjerskim uvjerenjima. Tada su svećenika cijenili i oni koji su bili daleko od Crkve i od Boga.

Konačno, svećenici su svakako dar Božji, plod milosti, osobne molitve i molitve vjernika. Na takvu nas je molitvu i sam Isus poticao: "Zato molite gospodara žetve da pošalje poslenike u žetvu svoju" (Mt 9, 38). Toga moramo biti svjesni, da bismo bili uslišani. Za sreću uvijek možemo ponovno čuti, da nije malen broj onih koji svakodnevno mole za svećenička zvanja. To je cijeli lanac osoba i zajednica koje mole i žrtvuju se da Gospodin udijeli svojoj Crkvi vrijednih i svetih svećenika. Sigurni smo u jedno: na temelju te molitve u budućnosti ćemo imati više svećeničkih i redovničkih zvanja. Pokazalo se da klice svećeničkog poziva kličaju u pokretima otvorenim dahu Duha i zanosu poziva. Nismo ni mi zaboravili moliti i pronalaziti nekoga tko bi nas naslijedio u svećeništvu.

5. BIBLIJSKI TEMELJ SVEĆENIČKE SLUŽBE

Što je zapravo svećenik? Što danas znači biti svećenik? Odgovor na ova pitanja ne možemo dobiti na temelju trenutnih potreba Crkve ili društva niti na temelju socioloških analiza koje su u mnogočemu korisne ili osobnih želja ili čak iz suvremenih strujanja. Da bismo znali što znači biti svećenik i što znači svećenička opstojnost, moramo se povratiti, poći na izvore. Zato se moramo upitati što je Isus htio i što su nam apostoli po svjedočanstvu Sv. pisma prenijeli. Samo ako se tako pitamo, nalazimo se na čvrstim temeljima koji su vrijedili u prošlosti a i danas vrijede. Na tim temeljima počiva i budući svećenik.

Evandjelja nas izvještavaju i daju jednodušno svjedočanstvo da je Isusov navještaj upućen cijelom svijetu bez razlike. Ona nam svjedoče da je Isus iz broja svojih učenika posebno izabrao Dvanaesticu "da budu s njime", ali im je dao posebni zadatak

“da propovijedaju” (Mk 3, 14). U toliko malo riječi nalazi se odlučni odgovor na gore postavljeno pitanje. U Crkvi postoji osim općeg i zajedničkog svećeništva svih vjernika posebni poziv ministerijalnog svećeništva. Na nj nema nitko pravo; ono je slobodni poziv i odgovor, čisti dar. Ono ima dvostruko usmjerenje. Dvanaestorica moraju najprije biti uz Isusa u posebnom prijateljstvu i živjeti s njim u zajednici. Sam Isus svoje učenike naziva prijateljima (Iv 15, 14 sl.). Oni tako moraju biti dionici njegova poslanja, naviještati radosnu, oslobađajuću poruku do granica svijeta (usp. Mt 28, 19; Dj 1, 8). U predvečerje svoje smrti Isus je upravo toj Dvanaestorici služio, oprao im noge (usp. Lk 22, 19). Nakon uskrsnuća potvrdio je poziv i poslanje Dvanaestorice i postavio ih za apostole. Pavao, apostol pogana, došao je kasnije tako rekavši, kao nedonošče (1 Kor 9, 1; 15, 3.8).

Apostolska je služba povezana s Uskrslim, ali je kao poslanje jedinstvena. Poslanje apostola poslije Isusove smrti mora trajati do konca svijeta. “Idite i učinite sve narode učenicima mojim!...Učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio! Ja sam s vama u sve vrijeme do svršetka svijeta” (Mt 28, 19-20). Tako je bilo potrebno da poslije smrti prvih apostola drugi nastave to poslanje i njega dalje prosljede. Oni nisu bili sami apostoli, oni su preuzeli bitnu apostolsku zadaću koja ostaje. Oni nisu uspostavili apostolsku službu, nego su je primili i trebaju je drugima prenijeti da ustraje do konca svijeta. Mi smo ušli u taj niz službe i poslanja, moramo je predati drugima.

U Novom zavjetu nalazimo svjedočanstvo prijelaza od apostolskog na poapostolsko vrijeme. Ta se služba uspostavlja pod molitvom i vodstvom ali ne kao nova apostolska služba koja nije postojala, nego kao ona koja već postoji i zna se kako je treba dalje prosljediti. Tu je preporuka sv. Pavla jasna: “Vrši ove dužnosti, sav im se posveti, da tvoj napredak postane očit svima” (1 Tim 4, 15). U tom ne nalazimo nikakvo ljudsko usmjerenje nego vodstvo uskrsloga Gospodina i njegova Svetoga Duha. “Pazite na se i na cijelo stado u kojem vas Duh Sveti postavi nadglednikom da pasete Crkvu Božju koju sebi steče krvlju svojom” (Dj 20, 28). Konačno sve službe u Crkvi dolaze od Uskrsloga koji je jedan i jedini Veliki svećenik (usp. Hebr 3, 1 sl.).

Novi zavjet poznaje i opće svećeništvo svih vjernika (1 Pt 2, 5-10) kao posebnu apostolsku službu koja je posebno opisana kao i služba pastira. Njegova je zadaća da svete, tj. vjernike pripremi za njihove posebne zadaće (usp. Ef 4, 11 sl.). Oni ne mogu upravljati i zapovijedati zajednicama nego ih nadahnjivati, motivirati, kvalificirati za njihovo vlastito poslanje i kao pastiri

držati ih zajedno, tj. integrirati. Ono što mi danas često jednostavno opisujemo kao vodstvo zajednice, to nije u prvom redu sociološka niti administrativna uloga nego duhovna služba. Ta se služba vrši navještajem riječi kojom se izgrađuje zajednica; slavljenjem sakramenata, posebno Euharistije koja je sakrament zajedništva. To se potvrđuje praktičnim svjedočanstvom uzajamne ljubavi i dobrih djela kao i svjedočanstvom cijeloga života. Pavao o tom govori da je Isus Krist u svojim apostolskim patnjama i tjeskobama postao po nama sada prisutan: "Mi smo ljudi zbog Krista, a vi ste mudri u Kristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi bez časti" (1 Kor 4, 10-13). To potvrđuje i na drugom mjestu: "Mi uvijek i svuda na svom tijelu nosimo smrtne patnje Isusove, da se na našem tijelu očituje i život Isusov" (2 Kor 4, 7-12).

Apostolsku službu ne možemo vršiti vlastitom snagom, nego samo "u ime" i "u osobi" Isusa Krista u poslanju Crkve. Sam Isus Krist kaže: "Tko vas sluša, mene sluša" (Lk 10, 16), a za sv. Pavla vrijedi da Isus Krist po njemu zove: "Mi vršimo poslaničku službu u ime Krista – kao da Bog opominje po nama" (2 Kor 5, 20). Po nama i snagom njegova Duha Isus Krist želi danas ostati u svijetu, da bude temelj i mjera svoje Crkve uvijek i ponovno i poziva na sjećanje da je on jedini veliki svećenik i danas. Mi možemo vršiti svećeničku službu plodonosno samo radi toga što smo stvorili osobno zajedništvo i prijateljstvo s Kristom i što smo po Crkvi primili sakramentalno posvećenje da budemo dionici posvetiteljske, učiteljske i pastirske vlasti Isusa Krista. Tako se preko svećenika mora odražavati nešto od Božjeg smilovanja, obraćenja i prijateljstva među ljudima što se je jednom zauvijek pokazalo i ostvarilo u Isusu Kristu, jer su svećenici, naime, primili od Duha Isusova da djeluju u njegovo ime i u njegovoj osobi.

6. TAJNA SVEĆENIČKE SLUŽBE

Svijest da svećenička služba počiva na biblijskim temeljima pokazala je da mi nismo pred 40 godina gradili na pijesku nego na dobrom i čvrstom temelju. Zato moramo biti svjesni da taj temelj držimo i nosimo u budućnost kao što smo od njega živjeli u prošlosti. Svaki čovjek zna da s temeljem i grubim radovima na kući nije sve gotovo, iako je s tim određeno kako se kuća treba izgraditi i kako izgledati. I u crkvi i u svećeništvu postoji nutarnja gradnja i dotjeranost. Možemo se zato izravno zapitati: kako živimo i ostvarujemo svoje svećeništvo?

Što je pokretalo apostole u Isusovo vrijeme a kasnije druge da slijede Isusov poziv, da sve dadu i ostave, pa i onda kad su stavljeni

na kušnju, muke, nevolje i progonstva da nose Isusov navještaj u svijet i njega životom potvrde? To je bila privlačnost i uvjerenje Isusova navještaja o dolasku kraljevstva Božjega. "Kraljevstvo Božje" bilo je sadržaj njihove najdublje nade i želja da Bog dođe na koncu vremena i s njim život u ispunjenju, pravednosti i milosrđu, miru, obraćenju, da ozdravi tako sve rane, otare sve suze i da smrt ne bude imala zadnju riječ. Apostoli su uvjereni da je kraljevstvo Božje konačno počelo križem i uskrsnućem Isusovim a tim se ostvarilo i spasenje svijeta.

Apostol je Pavao najdublje i svestrano osmislio svećeničku službu kad je pokazao da on nije gospodar nego samo sluga Kristov i upravitelj Božjih tajna (usp. 1 Kor 4, 1) i suradnik radosti (2 Kor 1, 24). Što se pod tim mislilo, pokušat ćemo to pojasniti u tri točke.

Pavao zna iz duha Staroga zavjeta da je Bog Izraelov skriveni Bog (Iz 45, 15), "koji boravi u nepristupačnoj svjetlosti, kojega nitko od ljudi nije vidio i ne može vidjeti" (1 Tim 6, 16). To je iskustvo nama današnjim ljudima još dublje ušlo u svijest. K tomu još možemo kazati da u današnjem dosta sekulariziranom svijetu stojimo pod prividom Božje daljine. Tim je naš život i svijet prilično izgubio svoje duboko značenje; kao da smo postali obični, jer više nismo pozitivno izazovni. Sadašnjost se gotovo mjeri ekonomskim mjerilima i uspjesima. Uza sve to, mnogi ljudi ponovno vide da bogatstvo ovoga svijeta, koliko bilo lijepo i veliko, ne može čovjeka potpuno ispuniti. Kao ljudi tražimo još "više", jer smo načinjeni na sliku Božju. Mi smo bića koja graniče s nedokučivim granicama. Posebno smo usmjereni tim temeljnim točkama našega života. Nemir i odsutnost radosti danas izgledaju posvuda prisutni, pa neki misle da je i Bog odsutan. Iza toga dolazi razočaranje s novim pitanjima i traženjima u nastojanju da se sruši transcendencia, nadnaravnost. Kad se sve relativizira ili kad se u sve počne sumnjati, ponovno se postavlja pitanje o Bogu i njegovoj opstojnosti. To je jedan od "znakova vremena" koji nam proriče da će apsolutni Bog biti tema idućeg tisućljeća, ili još bolje rečeno, do konca svijeta, dok bude čovjeka, jer se čovjek postavlja u ime Boga.

Zadaća je svećenika da bude u tim traženjima tumač Božjih i ljudskih tajna. Da to zaista bude potrebna mu je duboka i ustrajna molitva, osobno i redovito čitanje Božje riječi te studij teologije. Zato smo osim sakramenata svojom molitvom punom povjerenja podržavali vjernike da budu vjerni zahtjevima vjere i žive prema evanđelju (usp. Kol 1, 9-12). Današnji razvojni put čovječanstva mora ljude ponovno voditi pred tajnu njihova života i otvarati im uzvišenost i dubine vlastitog života. Kao svećenici moramo skretati pozornost na važne čovjekove životne točke: rođenje, ženidbu, iskustvo žalosti i radosti, bolesti, smrti, mira i rata; treba ljudima pomoći da uvide

da nisu sretni vanjstinom nego životom koji se provodi u ispunjenju volje Božje, o kojem ovisi sav naš život. To nas ispunja zanosom, vodi i upravlja, otvara i pomaže, da ljudima pomognemo naći sreću koja im daje mir i ostaje sastavnim dijelom njihova života. Kao ljudi Božji morali bismo biti usred života i pouzdavati se u život ljudi, jer smo uzeti između ljudi i postavljeni na korist ljudi (usp. Hebr 5, 1). Morali bismo biti radost života a tajnu života svjedočiti kao i Bog Biblije koji je gospodar i ljubitelj života (usp. Mudr 11, 26). Ta nas je snaga poticala i podržavala na zalaganje da naš apostolat bude suvremen, vjerodostojan i djelotvoran.

Ako Pavao sebe gleda u apostolskoj službi ne kao gospodara nego kao upravitelja tajna Božjih, njegova je misao još šira nego što smo gore iznijeli. Stari su imali drukčiju dimenziju naše opstojnosti. Pavlovi suvremenici nisu postavljali religijski problem. Njima se postavljalo pitanje sinkretizma da iz mnoštvo religijskih sadržaja izaberu što im najviše odgovara ili da prigrle sadržaje prave religije koju donosi kršćanstvo. To se pitanje danas nanovo postavlja. Naime, nekršćanske religije, posebno razni oblici azijskih religijskih pokreta, prisutni su u našoj sredini i vrše na naše suvremenike znatnu privlačnu moć. Često stoje kao alternativa službenom kršćanstvu, kao miješanje kršćanske i nekršćanske religioznosti. Neki religijski teoretičari sadašnjice žele čak sve religije temeljno izjednačiti ili izjednačiti oblike religioznosti bez Boga što je u skladu s modernim pluralističkim nazorom našega vremena, globalističkim svjetskim polazištima. To je mnogo šire nego što su principi ekumenizma, ali je manje prihvatljivo od njega. To je za svećenika trajni ispit savjesti i poticaj vjerodostojnog svjedočenja evanđelja a i znak da današnji čovjek traži Boga, on je gladan i žedan Boga, zato mu treba pomoći da nađe pravoga.

Nasuprot Starom zavjetu sv. Pavlu stoji cijeli Novi zavjet kao svjedočanstvo da je Bog svoju tajnu neprevrtljivo otkrio u Isusu Kristu i to jednom zauvijek. Isus Krist je punina-ispunjenje vremena (usp. Gal 4, 4). U njemu je Božja vječnost i istobitnost u Riječi tijelom postala (Iv 1, 14); u njemu stanuje Bog tjelesno u svoj svojoj punini među nama (Kol 2, 9). Isus Krist je dakle samoočitovanje Božje. U Isusu Kristu se, prema riječima II. vatikanskoga sabora, konačno pokazalo tko je on a tko smo mi kao ljudi. U njemu je tajna Božja i tajna čovječja. Konačno je otkriveno što možemo i želimo znati jer nam se konačno očitovao kao naš Put, Istina i Život (Iv 14, 6).

U zamršenim pluralističkim prilikama u kojima mnogi gube životnu orijentaciju te ne znaju što moraju držati, dar je kršćanske vjere u Isusu Kristu, da je On jasno i konačno usmjerenje. To je iskrenost, jasnoća, bistrina, i konačno vjernost koju treba gajiti upravitelj. To našoj svećeničkoj službi služi kao temelj navještaja.

Kad želimo pokazati što je i u čemu se sastoji kršćanski navještaj čujemo, što drugi govore ili još bolje kažu, mi nekima postajemo nezanimljivi i suvišni. Kao svećenici moramo u zgodno ali još više u nezgodno vrijeme imati hrabrosti da otvorimo oči pred protivnim životnim usmjerenjima, strukturama i upravničkim snagama našega vremena te nastojati otkrivati i pokazivati prave i istinske Kristove postavke koje, istina, svatko neće prihvatiti. To je ipak jedini način da ostanemo Kristovim učenicima. U takvu nastojanju trebalo je povraćati i obnavljati pravo lice kršćanske vjere, koja nije jednostavno skup izjava što ih prihvaćamo, nego proživljena spoznaja Krista, njegovih zapovijedi i istine koju je trebalo živjeti. Taj smo izazov primili kao poslanje od uskrsloga Krista, da propovijedamo evanđelje svemu stvorenju (usp. Mk 16, 15), cjelovitu istinu o čovjeku i njegov odnos s Bogom.

Ako je središte našeg propovijedanja Isus Krist, ni u kojem slučaju to ne znači da smo uskogrudni i ograničeni. Po Pavlovu svjedočanstvu kao i svjedočanstvu cijeloga Novog zavjeta cijela zbilja je u Isusu Kristu, u njemu sve opstoji (usp. Kol 1, 16 sl.). Isus Krist je A i ?, početak i svršetak stvarnosti (Otkr 1, 8; 21, 6; 22, 13). On je ključ, središte, osovina i cilj cijelog čovječanstva, u njemu se stječu sva nastojanja povijesti i kulture. Isus Krist rasvjetljuje sve: znanost i kulturu, privredu i politiku. Zato se mi svećenici trebamo miješati čak i u nutarnja pitanja današnjega svijeta, mi imamo legitimnu autonomiju da pazimo na svjetovno područje i da u tom poslužimo laicima i ne vladinim ustanovama. Naš navještaj o životnim pitanjima mora biti jasan. Moramo odgonetavati mjeru i konačni smisao života, pokazivati perspektive, temeljne kriterije i poticaje. Posebno trebamo raditi poticajno u samim kriznim napetostima i pitanjima pružati snagu i nadu. Danas je osnovni zadatak evanđeoskog propovijedanja kako izmiriti rascjep između vjere i života. Današnjem svijetu koji vapi za spasenjem i vrednotama, trebamo pokazati put spasenja. Zadaća je svećenika danas da obrazovanjem razuma i srca raspolaže i postaje sposoban ulaziti u dijalog sa svijetom jer on mora dati jasno svjedočanstvo naše nade, a da se to ostvari ne smijemo zanemariti milosnog dara koji nam je dan (usp. 1 Tim 4, 14: usp. 2 Tim 1. 6). Molitva će skupa sa sakramentima i asketskim životom ulijevati nadu u poteškoćama da s punom ljubavi neprestano obnavljamo svoj dar života Gospodinu.

Budući da je u Isusu Kristu Bog ušao u cijelo čovječanstvo i preuzeo sve ljudsko: radost i prijateljstvo, patnju i smrt, svećenik mora svjedočiti u kršćanskom navještaju Boga koji nam je blizu u svim prilikama. Vječna Božja tajna ljubavi prema čovjeku pokazala se i ostvarila ulaskom Isusa Krista u ljudsku povijest.

Tim smo i mi postali tajna Božja ne samo riječju nego istinskim ispunjenjem što moramo posvjedočiti i znakovitim radnjama. Apostol svjedoči: "Uistinu, svaki put kad jedete ovaj kruh i pijete ovaj kalež navješćujete smrt Gospodnju dok on ne dođe!" (1 Kor 11, 26). Sakramentalno, posebno euharistijsko slavlje jest čin i znak navješćaja. Ono je ujedno središte i vrhunac svećeničkog djelovanja. U njemu svaki put susrećemo "tajnu vjere" u kojoj je sada prisutna smrt i uskrsnuće Isusa Krista. Našom zahvalom bit će nam uračunate Kristove zasluge kod Oca i podaren novi uskrsni život. U svakoj se božanskoj liturgiji označuje eshatološko upravljanje svijetom i našim životom. Za nas svećenike nema ništa važnijega od euharistijskog slavlja i to svakodnevno. U njemu i po njemu moramo živjeti, crpiti stalno novu snagu, pouzdanje i radost. Nigdje drugo ne možemo biti "upravitelji Božjih tajna" i otkrivati ljudima život u punini kao što to ostvaruju tim slavljem. Mi smo time službenici žrtve. Svećenikova je uloga nezamjenjiva, jer bez svećenika ne postoji euharistijski prinos.

Liturgijski pokret u prvoj polovici 20.-og stoljeća i liturgijska obnova nakon drugog vatikanskog sabora stavila nam je pred oči središnje značenje liturgije. Nije rijetko da se poistovjećuje liturgijsko i euharistijsko slavlje. Taj nedostatak ne možemo na vanjski način otkloniti. Točno je da je euharistijsko slavlje vrhunac ljudske mogućnosti slavlja. Postoji ponekad opasnost da kvalitetu euharistijskog slavlja prosuđujemo sa stanovišta preživljavanja. Mi nismo više dovoljno svjesni da pružamo svjedočanstvo tajne smrti i uskrsnuća Gospodnjega i da upravo u tom stoji prava drama tog slavlja.

Da bismo doživjeli tajnu Euharistije, u nju moramo unijeti elemente tišine i molitve. Mogli smo doživjeti u susretima s mladima da oni upravo traže kod službe Božje sabranost i tišinu. Oni ne traže udvostručenje toga što dobro nalaze na drugom mjestu, oni žele nešto doživjeti od svetoga što se razlikuje od onoga što nudi ovaj svijet. Odgoj za tišinu jest u okviru liturgije potreban – nezaobilazan. Zato je šutnja i nazvana svetom za vrijeme euharistijskog slavlja i naređena: "U pravo vrijeme neka se obdržava i sveta šutnja" (SC 30).

7. USUSRET NOVOM OBLIKU SVEĆENIČKE SLUŽBE

U posljednjih 40 godina duboko se promijenio način konkretnog svećeničkog služenja. Taj razvojni put nije još dovršen. Jasno nam je i to da se liturgija približila narodu i da se to zbilo u

vrijeme našeg ređenja. To treba shvatiti u krugu svjetskih promjena a i želje da svete tajne vjerni puk bolje shvati. Mi idemo ususret općoj globalizaciji. Svećenik budućnosti mora biti više nego dosad sposoban za takve izazove. To ne znači da se moramo povratiti u sklonište, povući u sakristiju gdje nas je prošli komunistički sustav želio smjestiti, ali moramo biti ostatak, sjeme ili kvasac koji prožima cijelo tijesto čovječanstva. Crkva mora i u novim prilikama ostati vjerna svom sveopćem poslanju i biti Crkva za sve. Upravo kao opća Crkva mora ostati svjesna da je njezina narav misionarska. Ona mora razvijati jasni evanđeoski pastoral.

Kako dakle trebamo mi svećenici “izgledati”, ako moramo biti sposobni za nove procese i koja je naša zadaća u evangelizaciji tj. u čemu se sastoji nova evangelizacija? Odgovor je dala Crkva da se ona sastoji u novom apostolskom žaru i novim metodama u evangelizaciji.

Jedno bismo mogli ukratko spomenuti, jer se o tom dosta govorilo zadnjih godina. Svećenicima u takvim prilikama treba biti jasno da moraju biti ljudi čvrste osobnosti i jasnih ciljeva. Odgoj i formacija svećenika budućnosti mora postati prvotna zadaća Crkve i odgojnih zavoda. Izgradnja budućih svećenika jedna je od najzahtjevnijih i najvažnijih zadaća za budućnost evangelizacije čovječanstva, da budu na visini vremena, sposobni evangelizirati današnji svijet, da budu izgrađeni na odgovarajući način svećeničkom poslanju. Ljudskom obrazovanju pripada i duhovno obrazovanje. Evangelizacijski pastoral čezne za navještajem u kojem svećenik nije pragmatičar ili samo “radnik” nego onaj koji može dati svjedočanstvo svoje nade. U svećeničkom je pozivu trajna formacija zahtjev sadašnjeg trenutka kao što to zahtijevaju i druga zvanja. Ona kod svećenika označava vjernost svećeničkoj službi koja zahtijeva i proces trajnog obraćenja. Osim toga, poželjno je povećanje broja svećenika, veće pastoralno jedinstvo a ne na posljednjem mjestu daljnje usavršavanje u glavnim i zahtjevnim službama uklapanje laika u pastoral. U tim prilikama svećenik, ako ne želi bježati u anonimnost, u neku vrstu izoliranosti, ne može više sam raditi, on mora uspostaviti višestruku mrežu suradnika i suradnica. Svećenik dakle treba učiti kako će drugima davati zadatke i s njima surađivati, njih nadahnjivati, motivirati i uklapati u zajedničke programe. Takvo stanje od njega zahtijeva ljudsku i duhovnu kompetenciju.

Ipak važno je još jednom naglasiti ono najbitnije: Crkva će, a u noj i svećenici, moći svladati veće životne izazove ako se bude povratila na prve apostolske početke i iskonsko evanđeosko svjedočenje. Poziv na apostolsku službu u evanđelju nije oslobođen

od poziva nepodijeljenog nasljedovanja. Radi toga nije slučajno i nije nikakav nesporazum da su se već u ranoj kršćanskoj predaji učvrstile osnovne kršćanske službe koje vrijede do danas. Tu se nalazi skupljen u jedno svećenički stil života koji je zasnovan na evanđeoskim uputama. Dobro je napomenuti preporuku sv. Karla Boromejskog svećenicima: "Obavljaš li sakramente, misli, brate, što činiš; ako proslavljaš misu, razmatraj što prikazuješ; moliš li psalme u koru, misli kome i što govoriš; ako dušama ravnaš, misli kojom su krvlju oprane. I tako nek se 'sve vaše vrši u ljubavi' (1 Kor 16, 14). Tako ćemo lako moći nadvladati sve poteškoće koje danomice, u velikom broju doživljavamo. Tako ćemo imati snage da Krista rodimo u sebi i u drugima" (sv. Karlo Boromejski).

120

Zaštitnik je naše provincije Presveti Otkupitelj. Možda nisu bili ni svjesni naši prethodnici, oci provincije, kad su izabrali taj naslov. Najprije su se odlučili za mučenika sv. Kaja, kad je Provincija odijeljena od Bosne Srebrne 1735. On je bio naše gore list, mučen ovdje na našim stranama. Mi smo izišli iz mučeničkog osmanlijskog ropstva i počeli udisati svježiji zrak kršćanske slobode. Mučeni i proganjani izabraše oni mučenika. Bio nam je prije i uzor. Poslije nekoliko godina opredijelili su se za Presvetog Otkupitelja koji je u to vrijeme, istina, bio i politički obojan, ali je ta boja tijekom vremena nestala. Ostalo je ono najvažnije: otkupiteljska snaga i središte susreta čovjeka s Bogom i njegova oslobođenja od veriga grijeha i ulazak u ljubav i blizinu Božju. On je sažetak redovništva i svećenstva: po njemu pripadamo spasenju i njega propovijedamo, naviještamo otkupljenje koje je ostvario za cijelo čovječanstvo. To nas vodi u srce ljudskog života i Božje otkupiteljske snage za čovjeka. To drugim riječima znači: mi danas naviještamo i svjedočimo sadašnjega sveprisutnoga Krista, koji je proslavljeni Krist u krilu Očevu i njegov drugi dolazak koji očekujemo.

Danas su potrebna mnoga razmišljanja i pokusi da bismo pronašli odgovarajuće ravnovjesje sinteze akcije i kontemplacije. Ovdje bismo se mogli prisjetiti riječi sv. Franje: Braća neka rade, ali neka "ne ugase duh svete molitve i pobožnosti, čemu ostalo vremenito mora služiti" (PPr V 2). Ako uspijemo u pokušaju osmišljenja takve vizije života, u nama će se pokazati vrijednost vjere i snaga uvjerenja svećeničke službe u budućnosti. Povlašteni položaj liturgijske molitve od nas zahtijeva osobnu molitvu. Ako to naglašavamo, može izgledati zaista staromodno, ali možemo nešto drugo kazati što je i danas vrijedno. Naš pravi nedostatak nije u tom što su tek neki nedovoljno sveti redovnici i svećenici, nego što nas je većina takva! Zato se traži veće prianjanje uz Gospodina i uz vlastito zvanje i poslanje.

ZAKLJUČAK

Protekle godine su lijepe i brojne. Koliko se toga u njima zbililo!? Mnogo se toga promijenilo. Zato se s pravom pitamo: što znači danas biti svećenik, u ovim prolaznim i upitnim vremenima? Današnji kao i prošli čovjek žeda za Kristom. Ta će ga žeđ moriti i u budućnosti. Tu mu žeđ svećenik treba utažiti i dijeliti mu istinu evanđelja (usp. PO 4). Posebna svećenikova zadaća jesu sakramenti. Oni su nepresušni izvor svetosti i slave Božje. Među njima, kako spomenusmo, posebno mjesto zauzima euharistija i sakrament pomirenja: "Primate Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprošteni su im, kojima zadržite, zadržani su im" (Iv 20, 22-23). U tom se sakramentu pokazuje Božje duhovno očinstvo. U doticaju sa svetim sam svećenik mora postati svet, u sebe ucijepiti evanđeoski radikalizam. U obzorju svećeničke svetosti dolazi molitva koja formira svećenika i molitvom ustrajava u svećeništvu. Vrijeme molitve za svećenika jest vrijeme najbolje upotrijebljeno, jer mu pomaže ne samo za osobnu izgradnju nego i za apostolski rad. Crkvi – svijetu su danas potrebni sveti svećenici. Za takve se čuje, takav je zapažen i u današnjem sekulariziranom svijetu kao jasni svjedok Krista i evanđelja. Takav svećenik, svet svećenik, može postati vođa ljudi i učitelj svetosti. Mladima trebaju takvi vođe, a to svećenik može u onoj mjeri u kojoj je istinski svjedok, kada može reći: "Živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni" (Gal 2, 20), a svi skupa s Crkvom.

Mi smo još na putu, iako na skraćenom putu našega života i svećeništva, pa se, nažalost, još možemo umoriti psihički i fizički, a da ne govorimo da možemo oboljeti, ako već to nismo. To nije ništa neobično da bolest pokuca na vrata života u našim godinama. Petrova opomena i za nas danas vrijedi: "Zato, braćo, to ozbiljnije nastojte da u vlastitu korist učvrstite svoj poziv i izbor! Radeći tako, sigurno nećete nigda pasti" (2 Pt 1, 10). Kristov poziv: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi! Jer tko hoće spasiti život svoj radi mene, spasit će ga" (Lk 9, 23), mi smo prihvatili. Naše svjedočanstvo i vjerno služenje koje smo poklonili Kristu i Crkvi u 40 godišnjem svećeništvu, vjerujem, može pomoći drugima da ustraju kao što smo i mi ustrajali i da u časovima svojih iskušenja i zdvojnosti mogu i sami kazati: "Ako su oni mogli, zašto i ti ne možeš isto učiniti!" Hvala ti, Gospodine, na tom daru! Daruj Crkvi u budućnosti vrijednih i svetih svećenika!